

Türk Edebiyatı Dergisidir

YIL 7 - SAYI 41

EYLÜL-EKİM 2026
(İki ayda bir yayımlanır)

KURUCUSU

Nevzat Kösoğlu

**ÖTÜKEN NEŞRİYAT A.Ş. ADINA
İMTİYAZ SAHİBİ**

Ertuğrul Alpay

**ÖTÜKEN NEŞRİYAT A.Ş.
GENEL YAYIN YÖNETMENİ**

Göktürk Ömer Çakır

**SÖĞÜT DERGİSİ
YAYIN YÖNETMENİ**

Sinan Terzi

BASKI

Çınar Matbaacılık ve
Yayın Sanayii Ticaret Ltd Şti
İkitelli OSB Mahallesi
Çevre Sosyal Tesisler Sokak
Çevre Sanayi Sitesi Sosyal Tesisler
Nu: 3 İç Kapı Nu: 1B1
Başakşehir-İstanbul
Tel: (0212) 628 96 00
Sertifika Nu: 45103

YAYIN KURULU

Asuman Demir
Fatıma Feyza Bayer
Feyza Ay
M. Tuğrul Çolak

İLETİŞİM

sogut@otuken.com.tr

GRAFİK TASARIM

Ötüken

YILLIK ABONELİK BEDELLERİ

2026 Yılı Abonelik Bedeli-2250 TL

ISSN

2687-6523

ABONELİK

www.sogutdergisi.com/abonelik

Abonelik bağlantısına
gitmek için kare
kodu telefonunuza
okutabilirsiniz.

Söğüt'te neşredilen nesir ve şiirlerin tüm
yayın hakları Ötüken Neşriyat A.Ş.'ye
aittir. Matbu veya dijital başka mecralarda
kullanımları, yayınevinin iznine tabidir.

Sevgili Söğüt ailesi, yazılarınızı Times New Roman fontunda, 12 punto, 1.15 satır
aralığında iki yana yaslı bir şekilde gönderebilirsiniz. Referans vereceğiniz metin-
ler için Chicago dipnot ve kaynakça sistemini kullanmanızı rica ederiz.

Türk edebiyatının her vakit yeni her dem taze dergisi Söğüt ile 41. sayımıza ulaştık. Bu sayıda kapağımıza taşıdığımız dosyalar; ölümünün 70. yılı vesilesiyle andığımız Türk şiirinin büyük ustası Cahit Sıtkı Tarancı ve edebiyatın zamansız durağı olan “Yalnızlık ve Yalnızlar” teması.

Dosya konumuzda, birbirinden değerli şair ve yazarların kaleminden Cahit Sıtkı Tarancı'yı farklı cepheleriyle ele aldık. Editörümüz Fatıma Feyza Bayer'in şair Cengizhan Orakçı ile gerçekleştirdiği ufuk açıcı söyleşi, Cahit Sıtkı'nın ölümünden ziyade “yaşanmamış hayatın” ve geç kalmışlığın şairi olduğu gerçeğini sarsıcı bir şeffaflıkla gözler önüne seriyor. Prof. Dr. Turan Karataş, şairin mektuplarından hareketle içindeki sızıyı ve şiire olan sarsılmaz sadakatini İçime Ne Doldurulursa Çatlak Yerimden Sızıyor incelemesiyle şerh ederken; A. Samet Atılğan, İkinci Cihan Harbi'nin gölgesinde Cahit Sıtkı'nın kendi iç harbiyle yüzleşmesini ele alıyor. İbrahim Daş, şairin Peyami Safa ve Nâzım Hikmet arasındaki hassas dengisini ve meşhur Memleket İsterim şiirinin arka planını “Cahit Sıtkı Artık Sen, Memleket İster Misin?” sorusuyla sorguluyor. M. Tuğrul Çolak, şairdeki biçimsel saplantıyı ve hecedeki kırılmaları Cahit Sıtkı'da Biçimsel “Obsession” başlığıyla incelerken; Doğanay Dağlar, Fransız sembolistlerinden yaptığı çevirilerin kendi şiir akustiğine ve ritmine yansımalarını çözümlüyor. Muharrem Demirci, Tabuttan Rahme Kaçış yazısıyla şairin uykuya, odaya ve anneye sığınma arzusunun izini sürerken; Serdar Aydın şairin beselenmiş unutulmaz eserlerini, Ahmet B. Tamu ise pencereden eksilen günler üzerinden insanın hayata sıkıca tutunma

direncini kaleme alıyor. Eren Koçdemir, irtihalinin 20. yılında Sabahattin Kudret Aksal'dan Fazıl Hüsnü Dağlarca'ya ustaların anılarıyla Cahit Sıtkı portresini tamamlarken; Tayfun Öztürk, şiirlerdeki şefkat ve sıra ölçüsü olan anne unsurunu inceliyor. Dosyamız, Şiir Editörümüz M. Tuğrul Çolak'ın kılavuzluğunda Abdullah Ezik, Hülya Özcan, Deniz Schwarzwald, Ahmet Sefa Yalçın ve Cengizhan Genç'in katıldığı zengin bir soruşturma ile nihayete eriyor.

Bu sayımızın temasını oluşturan “Türk Edebiyatında Yalnızlık ve Yalnızlar” bölümünde ise insanoğlunun en mahrem yarasına dokunuyoruz. Cengizhan Orakçı, Dede Korkut'tan modern romana edebiyatın yalnızlık haritasını çizerken; Hakan Bayer, Aylak Adam'dan Tutunamayanlar'a kentli bireyin sürgünlüğüne odaklanıyor. Arslan Karadayı “Vakit Bütün An Yalnız” diyerek yalnızlığın peygamberler tarihinden edebiyatımıza uzanan kutsal ve insani yankısını arıyor. Şevval Zeynep Ayık, Ahmet Hâşim'in çirkinlik vehminden yalnızlığa uzanan imgelem dünyasını Başım şiiri üzerinden tahlil ederken; Fatıma Feyza Bayer, Tutunamayanlar'ın Selim Işık'ı üzerinden “gecikmiş bir idrakin ahlâkını” ve dostluktaki rikkati sorguluyor. Firdevs Kapusızoğlu ise çocuk edebiyatında yalnızlığın değişen sınırlarını ve temsil biçimlerini ele alıyor.

Günün ve ömrün eksilen yanlarına şiirle, hikâyeyle ve birbirinden değerli yazılarla mürekkep kokulu yeni bir sayfa eklemiş olmak ümidiyle... Unutmayın; kurucumuz Nevzat Kösoğlu'nun tabiriyle “Söğüt'ün türküsü büyük bir ümit, hiç değilse nal seslerimizin hakkıdır.”

Keyifli okumalar dileriz.

İÇİNDEKİLER

DOSYA: CAHİT SITKI TARANCI	
CENGİZHAN ORAKÇI İLE SÖYLEŞİ, “CAHİT SITKI, ÖLÜMDEN ÇOK YAŞANMAMIŞ HAYATIN ŞAİRİDİR RÖPORTAJ: FATİMA FEYZA BAYER	/ 8
“İÇİME NE DOLDURULURSA ÇATLAK YERİMDEN SIZIYOR” TURAN KARATAŞ	/ 19
HARBİNİ İÇİNDE TAŞIYAN ŞAİR: CAHİT SITKI TARANCI A. SAMET ATILGAN	/ 25
CAHİT SITKI ARTIK SEN, MEMLEKET İSTER MİSİN? İBRAHİM DAŞ	/ 30
CAHİT SITKI'DA BİÇİMSEL “OBSESSION” M. TUĞRUL ÇOLAK	/ 34
CAHİT SITKI TARANCI'NIN ÇEVİRMENLİĞİNİN ŞİİR AKUSTİĞİNE ETKİSİ DOĞANAY DAĞLAR	/ 39
TABUTTAN RAHME KAÇIŞ: CAHİT SITKI ŞİİRİNE YENİDEN BAKMAK MUHARREM DEMİRCİ	/ 46
CAHİT SITKI TARANCI'NIN BESTELENMİŞ BAZI ŞİİRLERİ SERDAR AYDIN	/ 53
PENCEREDEN EKSİLEN VE ZOR GELENLER AHMET B. TAMU	/ 57
İRTİHALİNİN YİRMİNCİ YILINDA ANILARLA CAHİT SITKI TARANCI (21 ARALIK 1954) EREN KOÇDEMİR	/ 61
CAHİT SITKI TARANCI'NIN ŞİİRLERİNDE ANNE UNSURLU TAYFUN ÖZTÜRK	/ 73
“GÜN EKSİLMESİN PENCEREMDN” CAHİT SITKI TARANCI SORUŞTURMASI M. TUĞRUL ÇOLAK- ABDULLAH EZİK-HÜLYA ÖZCAN DENİZ SCHWARZWALD- AHMET SEFA YALÇIN- CENGİZHAN GENÇ	/ 79

TEMA: TÜRK EDEBİYATINDA YALNIZLIK VE YALNIZLAR	
DÖNÜLECEK BİR YER KALMAYINCA CENGİZHAN ORAKÇI	/ 94
YALNIZIM, YALNIZSIN, YALNIZ HAKAN BAYER	/ 99
VAKİT BÜTÜN AN YALNIZ ARSLAN KARADAYI	/ 103
ÇİRKİNLİKTEN YALNIZLIĞA: BAŞIM ŞİİRİNDEN HAREKETLE AHMET HÂŞİM'İN İMGELEM DÜNYASI ŞEVVAL ZEYNEP AYIK	/ 107
GEÇİKMİŞ BİR İDRAKIN AHLÂKI: SELİM IŞIK'IN YARIM KALAN ŞARKISI FATİMA FEYZA BAYER	/ 113
ÇOCUK EDEBİYATINDA YALNIZLIK KİME DÜŞER? DEĞİŞEN SINIRLAR, TEMSİL-LER VE ÇÖZÜMLER FİRDEVS KAPUSIZOĞLU	/ 118
DENEME	
BUGÜN KEMALETİN TUĞCU NEDEN YAZAR OLAMAZ? AHMET MELİH KARAUĞUZ	/ 220
BİR BAŞKASININ BİR BAŞKA HİKÂYESİ KADER KÖMÜRCÜ	/ 235
MADRİD'DEN BARCELONA'YA: BROŞÜRLERİN YAZMADIKLARI HAKAN DEĞİRMENCİ	/ 239
KİTAP TANITIMI	
İÇİNDEKİ UĞULTUYA YER AÇMAK, <i>İKİNCİ</i> HAYAT AYŞE ŞAHİN	/ 183
SERİ DENEME	
NEREDEYSE TEKİN ŞENER	/ 126
KAPLIG OGUL: KAŞGAR NERE, GAZİANTEP NERE, KÜTAHYA NERE MUSTAFA SARI	/ 136

BİTİĞ ADAM PASAJI: / 154
D GİRİŞİ
HALİT SELİM DÖNMEZ

OKUR NOTLARI

PARÇALI BENLİK / 160
RABİA KARANFİL

İki kişi SÖYLEŞİR YUNUS'U / 168
GÖRSEM DEYU
NİLÜFER ATEŞ

NİHAT GENÇ'İN / 175
HİKÂYELERİNDE
BENZETMELER III
İBRAHİM DAŞ

HİKÂYE

PABLO / 133
SÜMEYRA ÇELİK

TAŞLAR VE BÖCEKLER / 149
İSMAİL ULUÖZ

TOPARLANMAK / 162
FATMA YAVUZ

ÇAKAL POSTU / 171
FATMA NUR KAYIKCI

EMPEDOKLES'İN BRONZ / 180
SANDALETLERİ
CAN MURAT DEMİR

PENCERE TARAFI / 187
ABDURRAHMAN ALİ
ÖNCEL

KÜFEDE KALAN / 193
SON NEFES
MEHMET TOYGAR
ÖZDEMİR

GARİP ZAMANLAR / 198
MEHMET GÜL

İPSİZ RECEP / 215
HASAN ERDEM

ŞİİR

GÖRGÜ ŞAHİDİ OLARAK / 132
SÜREYYA ALTUNKARA

BİR BİR YASAKLAR / 140
SİNAN TERZİ

KIRIK DAL GENİŞ GÖVDE / 159
DERİN AĞAÇ KOVUĞU
ÖZKAN KAYA

FAL / 166
ONUR DÖNMEZ

SENİN İÇİN SANA DAİR / 179
OĞUZ ERTÜRK

DİLMAÇ / 186
MURAT SERDAR ÇAKIROĞLU

KAVİSLİ ZAMANLAR / 192
MERT ALİHAN KARAKAŞ

LEGO UĞRUNA / 197
M. ASİM YAŞAR

BAŞIBOZUK TEHZİL VII-IX / 213
İBRAHİM DAŞ

YAMALAR / 234
HÜMEYRA YARGICI

ŞEYH NA'ŞİNİN KANUNEN YASAK / 238
YERE GÖMÜLMESİ
H. SUDE GÖKKAYA

OTUZ BEŞ H (HAŞ) / 243
AHMET B. TAMU

İNCELEME

KAŞGAR'DAN TOROSLARA HAS / 141
HACİP'TEN YÖRÜKLERE SÖZCÜK
HİKÂYELERİ KİTABI ÜZERİNE
ERSİN BAYRAM

CANİSTAN / 190
FATİH SELVİ

APARTMANIN ÜRETTİĞİ YENİ / 203
TOPLUMSALLIK: AYAŞLI İLE
KİRACILARI ROMANIN-DA
MODERN KENT KÜLTÜRÜ
ABDULLAH EZİK

SÖYLEŞİ

OĞUZ ERTÜRK İLE "KOKUSU / 245
ÇEKİLMİŞ CEYLAN" KİTABI
ÜZERİNE SÖYLEŞİ OĞUZ ERTÜRK
İLE "KOKUSU ÇEKİLMİŞ CEYLAN"
KİTABI ÜZERİNE SÖYLEŞİ
A. SAMET ATILGAN

DOSYA:

CAHİT SITKI TARANCI

“CAHİT SITKI, ÖLÜMDEN ÇOK YAŞANMAMIŞ HAYATIN ŞAİRİDİR”

ŞAİR CENGİZHAN ORAKÇI İLE SÖYLEŞİ

■ SÖYLEŞİ: FATİMA FEYZA BAYER

İnsan yaş aldıkça zamanın sesini daha çok duyuyor. Aynadaki değişen yüz, geride kalan çocukluk, eksilen günler... Cahit Sıtkı da şiirlerinde dönüp dolaşıp biraz bunlara bakıyor. Ölümü çokça düşünür; fakat hayattan vazgeçmez. Tersine, faniliğin içinden yaşamının kıymetine bakar.

Cahit Sıtkı Tarancı'yı, şiirinin açık görünen derinliğini, Türk şiirindeki yerini ve yıllar geçse de eskimeyen sesini şair Cengizhan Orakçı ile konuştuk.

1. Hocam, Cahit Sıtkı üzerine konuşmaya herkesin bildiği Cahit Sıtkı'dan değil, sizin Cahit Sıtkı'nızdan başlayalım isterim. Onun şiiriyle nasıl karşılaştınız; yıllar içinde şaire bakışınız değişti mi?

“İÇİME NE DOLDURULURSA ÇATLAK YERİMDEN SIZIYOR”

■ TURAN KARATAŞ

Turan Karataş, akademisyen, yazar ve edebiyat araştırmacısıdır. Yeni Türk edebiyatı alanında çalışan Karataş, Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünde profesör olarak görev yapmaktadır. Modern Türk şiiri, romanı ve edebiyat eleştirisi üzerine çok sayıda çalışma kaleme almıştır. *Doğu'nun Yedinci Oğlu: Sezai Karakoç*, *Ansiklopedik Edebiyat Terimleri Sözlüğü*, *Bir Okurun Notları*, *Kurmaca Dünya İçinde*, *Okuya Yazı Yaşamak* ve *Dil Kanatlı Kuş* yayımlanmış kitaplarından bazılarıdır.

HARBİNİ İÇİNDE TAŞIYAN ŞAİR: CAHİT SITKI TARANCI

■ A. SAMET ATILGAN

A. Samet Atılgan, 1991 yılında Sakarya’da dünyaya geldi. Dumlupınar Üniversitesi Türkçe Öğretmenliği Bölümünden mezun oldu. Öğretmen olarak görev yapıyor. Şiir, yazı ve söyleşileri şimdiye kadar Dergâh, Varlık, Söğüt, Buzdokuz, Türk Dili gibi dergilerde yayımlandı. İlk şiir kitabı, Yer Çok ve Adımlarımız 2022 yılında Dergâh Yayınlarından çıktı. Kitap, aynı yıl ESKADER’in yılın şiir kitabı ödülüne layık görüldü.

CAHİT SITKI ARTIK SEN, MEMLEKET İSTER MİSİN?

■ İBRAHİM DAŞ

İbrahim Daş, 14 Eylül 1998 tarihinde İstanbul-Kâğıthane’de doğdu. Sivash bir ailenin tek çocuğu. Yeni Türk Edebiyatı alanında Doktora öğrencisi. Ekim 2023 yılında ilk şiir kitabı “Gümrah” Ötüken Neşriyat - Söğüt Kitaplığı’ndan çıktı. Ayarsız, Çelebi, Söğüt, Millî Mecmûa, Kuytu gibi süreli yayınlarda şiir, deneme ve makaleleri yayınlandı.

CAHİT SITKI'DA BİÇİMSEL “OBSESSION”

■ M. TUĞRUL ÇOLAK

M. Tuğrul Çolak, 1989 yılında Denizli’de doğdu. 2012 yılında Samsun Ondokuz Mayıs Üniversitesi Türkçe Eğitimi Bölümünden mezun oldu. Aynı üniversitede çocuk edebiyatı ve çocuk şiiri alanında yüksek lisansını tamamladı. Türkçe Öğretmenliği ve Çankırı Ölçme Değerlendirme Merkezi koordinatörlüğü yaptı. Şiirleri ve yazıları Söğüt, Dergâh, Buzdokuz, Edebice, Barbar, Türk Edebiyatı, İzdiham gibi dergilerde yayımlandı. Halen Söğüt dergisi yayın kurulunda görev yapıyor.

CAHİT SITKI TARANCI'NIN ÇEVİRMENLİĞİNİN ŞİİR AKUSTİĞİNE ETKİSİ

■ DOĞANAY DAĞLAR

Doğanay Dağlar, 1997 Tekirdağ doğumlu. Şiir ve yazıları Söğüt, Aşkar, Hece, Muhit, Şiir Versus, Eleştiriyorum, Sin, Yoğken dergilerinde yayımlandı. Ulusal ve uluslararası akademi dergilerinde tanıtım ve araştırma makaleleri neşretti. 2025 yılında Ketebe Yayınları tarafından yayımlanan Bulgu Dağı şairin ilk şiir kitabı.

TABUTTAN RAHME KAÇIŞ: CAHİT SITKI ŞİİRİNE YENİDEN BAKMAK

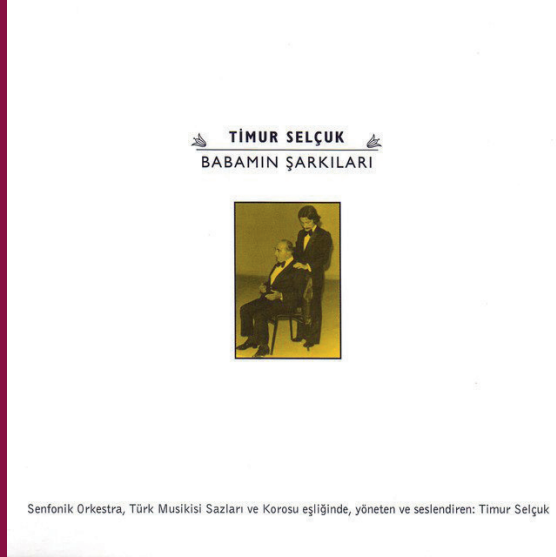

■ MUHARREM DEMİRCİ

Muharrem Demirci, 1985'te Kars'ın Sarkamış ilçesine bağlı Çamyazı Köyü'nde doğdu. Liseyi İzmir'de, üniversiteyi (Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenliği) Van'da okudu. Şiir ve yazıları çeşitli dergilerde yayımlandı. Evli, iki çocuğu var. Şiir editörü. "Yaban Ağrısı" adlı bir şiir kitabı var.

CAHİT SITKI TARANCI'NIN BESTELENMİŞ BAZI ŞİİRLERİ

■ SERDAR AYDIN

Serdar Aydın: 1991 Trabzon doğumlu. Özel bir şirkette Mühendis olarak çalışmaktadır. Muhtelif dergi ve fanzinlerde şiir, deneme ve öyküleri yayınlanır. Müzik, deneme ve şiir kitapları vardır.

PENCEREDEN EKSİLENLER VE ZOR GELENLER

■ AHMET B. TAMU

Ahmet B. Tamu, İzmir/Konak doğumlu. İstanbul Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı mezunu. Kazan Federal Üniversitesi, Tolstoy Dilbilim Enstitüsü'nde Tatarca üzerine yüksek lisans yaptı. Tarım işçiliği, metin yazarlığı, turizm, yayınevi emekçiliği gibi işlerde çalıştı. Şimdilerde esnafır.

İRTİHALİNİN YİRMİNCİ YILINDA ANILARLA CAHİT SITKI (21 ARALIK 1954)

■ EREN KOÇDEMİR

Eren Koçdemir, 2003 yılında Zonguldak Ereğli’de doğdu. 2021 yılında Endüstri Meslek Lisesi Metalurji Bölümünden mezun oldu. Aynı yıl Karabük Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünde başladığı lisans öğrenimini 2025 yılında tamamladı. Lisansüstü eğitimine Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, Yeni Türk Edebiyatı Ana Bilim Dalında devam etmektedir. Kitapları: *Zonguldak Şiirleri Antolojisi* (2023); *Oluşum Dergisi Söyleşi, Soruşturma ve Notlar* (2024); *Raif Necdet, Küçük Mektup Numuneleri* (2024); *Burhan Cahit Morkaya, Eski Ocak* (2025); *Kemal Ragıp Enson, Adak* (2025); *Nejdet Sançar, Orkun’dan Sesler* (2026); *İbrahim Alâeddin Gövsa, Nazif’ten Hâmid’e Ahiretten Mektuplar* (2026); *Osman Atılâ, Edebî Anketimiz* (2026).

CAHİT SITKI TARANCI'NIN ŞİİRLERİNDE ANNE UNSURU

■ TAYFUN ÖZTÜRK

Kocaeli Üniversitesi, Türk Dili ve Edebiyatı bölümünden mezun oldu. Tuva Türkçesi üzerine yazdığı tezle yüksek lisansını tamamlayıp sonrasında İslâm Tarihi alanında ikinci yüksek ihtisasını yaptı. 8 yıldır öğretmenlik yapmakta. Millî Mecmua, Ayarsız Dergi, Balta Dergi vb dergi ve çeşitli yayınlarda yazı ve şiirleriyle yer almaya devam ediyor.

“GÜN EKSİLMESİN PENCEREMDEN”

CAHİT SITKI TARANCI SORUŞTURMASI

■ M. TUĞRUL ÇOLAK

Cahit Sıtkı Tarancı modern Türk şiirinin önemli şairlerinden biridir. 1946 yılında “Otuz Beş Yaş” şiiriyle CHP Sanat Ödülü’nü kazanarak ses getirmiştir. Tarancı, 46 yaşında dünyaya veda etmesine rağmen hem erken cumhuriyet şiirini hem birinci ve ikinci yeni şiirini görmüş, hem de Fransız şiirine vâkıf olarak poetik bir zenginlik içinde sanat hayatını sürdürmüştür. Öte yandan kendince ısrar ettiği bir şiirin temsilcisi olmayı yeğlemiştir. Tarancı şiirine bugünden bir bakış atmak maksadıyla, birbirlerinden farklı şiir anlayışlarına sahip olduklarını düşündüğüm şairler Abdullah Ezik, Ahmet Sefa Yalçın, Hülya Özcan, Deniz Schwarzwald ve Cengizhan Genç’e Cahit Sıtkı Tarancı şiirine dair üç soru sordum. Soruşturmaya katılarak görüşlerini bildiren şairlere teşekkür ederim.